

Expunere de motive

Din dorința de conservare și valorificare a folclorului specific zonei Carpaților Răsăriteni, zonă etnofolclorică de interferență a tradițiilor și obiceiurilor românești din Transilvania, Moldova și Muntenia, în urmă cu 30 de ani a luat ființă în orașul Toplița din județul Harghita, Ansamblul folcloric „Rapsodia Călimanilor”, ca formație artistică de amatori, devenită după 1989 ansamblu profesionist. Acesta s-a constituit pe parcursul anilor de activitate neîntreruptă într-o adevărată instituție, reprezentativă pentru interpretarea și perpetuarea folclorului românesc din întreg județul Harghita, devenind mesagerul acestuia atât la manifestările folclorice din țară cât și la cele din străinătate, prin relațiile de reciprocitate pe care le-au creat. Cultivând un repertoriu alcătuit preponderent din cântece și dansuri specifice zonei în care activează, dar și a altor zone folclorice de tradiție din țară (Făgăraș, Sebeș, Neamț, Oaș, Olt, etc.) ansamblul „Rapsodia Călimanilor” se înscrie printre cele mai valoroase formații de gen din țară, prin întreaga sa activitate stimulând comunitatea locală de a perpetua tradițiile prin care își evidențiază identitatea în zona multiculturală specifică acestei zone a României, adunându-i în jurul acestei idei pe cei care au activat în formațiile artistice ale zonei, precum și pe cei care au sprijinit și cu care au colaborat în realizarea unei manifestări specifice : ediții succesive ale unor festivaluri folclorice, expoziții documentare cu tematică etnofolclorică, expoziții de etnografie specifică zonei, spectacole cu participarea unor personalități reprezentative pentru folclorul românesc din diferite zone folclorice ale țării care și-au făcut o datorie de onoare din a participa la evenimentele ce au marcat istoria culturală a acestor locuri.

Pe parcursul anilor de existență, a fost semnalată în repetate rânduri situația precară în care își desfășoară activitatea această instituție culturală aflată în prezent sub autoritatea Consiliului local al municipiului Toplița din județul Harghita. În contextul unei poziții echilibrate pe care reprezentanții administrației centrale și localnicii și-au exprimat-o fără echivoc în privința necesității ca etniile care conviețuiesc în această zonă a României, indiferent de postura lor de majoritare sau minoritare la nivel local sau național, să-și păstreze identitatea culturală prin cultivarea propriilor valori cultural – artistice tradiționale sau contemporane, precizăm următoarele :

- Ansamblul folcloric de Stat „Rapsodia Călimanilor” a luat ființă la solicitarea societății civile românești, ca urmare a transformării fostului ansamblu folcloric al sindicatelor din județul Harghita în Ansamblul Secuiesc de Stat „Harghita”.

- Concepută ca instituție de rang județean, a funcționat succesiv sub autoritatea Primăriei Toplița, Consiliului județean Harghita și a Ministerului Culturii, revenind în prezent la subordonarea inițială.

- Este de menționat că rațiunea de a fi a acestei instituții constă, pe de o parte în a sprijini toate comunitățile românești restrânse din localitățile județului Harghita, dar și ale județului Covasna (în condițiile în care Ansamblul Folcloric „Ciobănașul” din orașul Întorsura Buzăului, județul Covasna, și-a încetat activitatea din

cauza lipsei de susținere financiară practică de organele administrației județene) pentru a-și păstra și cultiva tradiția folclorică, iar pe de altă parte în a le racorda pe acestea la valorile culturii și artei naționale, sens în care Ansamblul și-a alcătuit și adaptat politica repertorială și managerială.

- În acest sens, trebuie amintit faptul că în județele Covasna și Harghita există în prezent opt instituții de spectacole, cu subordonare județeană sau locală, dintre care, în afara Ansamblului folcloric „Rapsodia Călimanilor” din Toplița, activează ansamblurile folclorice maghiare „Trei scaune – Haromszek” din Sfântu Gheorghe și „Harghita” din Miercurea Ciuc, precum și teatrele de limbă maghiară din Gheorgheni, Odorheiul Secuiesc, Miercurea Ciuc și Sfântu Gheorghe, alături de singurul teatru în limba română „Andrei Mureșanu” din Sfântu Gheorghe. De menționat că, în afara sprijinului financiar de la bugetul local, instituțiile artistice cu specific maghiar beneficiază de o puternică susținere financiară din partea Guvernului Ungariei.

- Comunitățile locale nu au puterea financiară de a susține cheltuielile necesitate de organizarea și funcționarea unei asemenea instituții, chiar în condițiile dobândirii unei cote de venituri prin autofinanțare, ceea ce a și condus la desființarea cu trei ani în urmă a Ansamblului folcloric „Ciobănașul” din Întorsura Buzăului, județul Covasna în prezent fiind rândul Ansamblului Folcloric „Rapsodia Călimanilor” să se afle în pragul desființării din cauza imposibilității Consiliului Municipal Toplița de a subvenționa ansamblul.

În sensul celor prezentate mai sus, vă supunem spre aprobare, prezentul proiect de lege .

Inițiatori :

Valer Dorneanu - deputat P.S.D.

Dușa Mircea - deputat P.S.D.

Străchinaru Petre - deputat P.D.

